

ОСТАП ЯРИШ

THIS IS АМЕРИКА

Історії не з Голлівуду

ЧОВЕН

Львів 2021

[>>>](http://kniga.biz.ua) Купить книгу на сайте kniga.biz.ua

УДК 821.161.2'06-92
Я73

Остап Яриш. This is Америка. Історії не з Голлівуду. — Львів : Човен, 2021. — 240 с.

ISBN 978-617-95188-0-5

Расизм, контролювання зброї, нелегальна міграція, бідність і шлях до американської мрії – у цій книжці зібрано історії людей із різних куточків США, із різними політичними поглядами та життєвою філософією, які переживають турбулентні для країни часи пандемії та президентських перегонів. Від захованого села на півночі Каліфорнії, де люди нелегально вирощують марихуану на продаж у Голлівуд, до племені корінних американців у Луїзіані, чия земля через зміни клімату поступово йде під воду. Вони всі щоденно борються, мають свої перемоги та поразки – і свою Америку. Автентичну і значно цікавішу порівняно з країною-мрією з рекламних роликів та плоских стереотипів, які сформувала сучасна популярна культура.

Видано за сприяння незалежної неурядової організації GROWFORD Institute

Думки, висловлені в книзі, є особистими і не представляють позиції «Голосу Америки», Агенції США з глобальних медіа (USAGM) чи уряду Сполучених Штатів Америки.

Фотографія на обкладинці Остапа Яриша.

© Остап Яриш, текст, 2021

© Остап Яриш, фото, 2021

© Вахтанг Кіпіані, передмова, 2021

© Оксана Васьків, дизайн обкладинки, 2021

© Видавництво «Човен», 2021

Купить книгу на сайте kniga.biz.ua >>>

ЗМІСТ

Intro. Вахтанг Кіпіані	4
Зелена лихоманка	10
Хроніки виборів. Дебати	32
Зона Ріо-Ґранде	38
Хроніки виборів. Імпічмент	56
Перукарня Дієґо	60
Хроніки виборів. Пандемія	72
Я не можу дихати	76
Ку-клукс-клан і рок-н-рол	94
Невидима імперія	116
Хроніки виборів. Кампанія	128
Затоплений рай	132
Хроніки виборів. RBG	150
Нью-Йорк, Нью-Йорк	156
Хроніки виборів. День X	170
Друга поправка	198
Хроніки виборів. Штурм	214
Outro. Остап Яриш	234

Intro

*«Любіть Оклагому! Вночі і в обід,
Як неньку і дедді достоту.
Любіть Індіану. Й так само любіть
Північну й Південну Дакоту...»*

Олександр Ірванець, «Любіть» (1992)

У кожного своя Америка. Особливо в тих, хто там ніколи не був. Нема нічого більш невдячного, ніж спроба схематично описати, яка вона. Вона — велика. Як хочете — так і розумійте.

Колись недосяжна, а тепер більш-менш. Навчання work and travel у тамтешніх коледжах й університетах, музичні фестивалі, бізнес, контакти з ріднею, туризм, муніципальні обміни — все це формує образ реальної Америки. Однак кожен другий українець ніколи не був за кордоном. На жаль, не зміг знайти, скільки громадян України хоч раз перетинали кордон США не з імміграційною метою. Не думаю, що ця цифра перевищує кількості тисяч. Новин англійською читати в нас не заведено. Советські стереотипи за компанію з російськими медіа та особливо кінематографом деформують сприйняття. Оригінальна багатовимірна картинка програє міфології.

Добра новина в тому, що поступово ціна квитків на трансатлантичний переліт у два кінці, віза, оренда автомобіля, готелі, мотелі й інші супутні витрати стали доступними для тих, хто сам себе зробив. Хтось відкриває її із парадного входу — ну, з алеї зірок у Лос-Анджелесі, Таймс-Сквер у Нью-Йорку чи селфі зі столичним Капітолієм. Інші шукають свою — іншу, неглянцевою, «одноповерхову» — Америку.

Книга Остапа Яриша дає змогу побачити її зблизька. Мені дуже імponує його підхід — дивитись на країну з широко розплющеними очима, фіксувати деталі, створюючи для читача ефект присутності за неспішними розмовами десь на березі

Ріо-Гранде чи в горах Північної Каліфорнії на фермі, де вирощують коноплі. 5

Географія подорожніх нотаток молодого автора — вся країна. Від Вашингтона та Нью-Йорка на сході до Лос-Анджелеса на заході. Років двадцять тому з мамою та дружиною ми теж проїхали цим маршрутом — від океану до океану. І теж бачили зовсім іншу, ніж у модних журналах, непарадну, непублічну, справжню Америку.

Там розкішна природа! Повноводні річки, деякі навіть із крокодилами. Гори. Неокраї поля. Ліси на будь-який смак. Пустелі. Маса птаства й іншої звірини, які зовсім не бояться дивних двоногих. Бо для ведмедя, оленя, єнота чи білки ми — одне з джерел їхнього харчового ланцюжка, тут вони нас здебільшого не сприймають як загрозу. І водночас потворні кілометрові промзони, де людина здається зайвим елементом і приви́дом з минулого.

Містечка, де жінки в піжамах та бігуді приходять на сніданок до кафе, вітаються з власником чи офіціантом, але нічого не замовляють. Бо навіщо щось говорити, коли і так все зрозуміло: в меню завжди лише один вид омлету, одні вафлі й один вид кави (на смак — бурда, але іншої там ніколи й не було).

Зупинки далекобійницьких фур десь у Техасі, де частина населення відкрито носить зброю. Де людина в ковбойському капелюсі — не актор і не турист, а обиватель, на голові в якого стетсон, який мав його прадід, дід та батько. І вони справді cowboys чи cowpunchers — люди, які доглядають корів.

Національні «гето». Расові проблеми. Вулиці, на яких почергово можуть маніфестувати євреї і неонаці з прапорами зі свастикою, прихильники Black Lives Matters та Ку-клукс-клану (так, він ще існує). І водночас гіпертолерантність. Формальні, але часто — особливо десь у провінції — цілком щирі усмішки на 32 (але це не точно) білосніжні зуби.

Це правда, що американці часто майже нічого не знають про світ навколо себе. Уявіть: більшість тамтешніх міст має лише одну газету, на дев'яносто відсотків заповнену місцевою інформацією,

6 а також локальними пригодами й некрологами. Але з власного досвіду знаю — американці готові слухати. Правда, іноді пояснити їм реалії нашого життя і тим паче болісні історичні травми просто неможливо. Пригадую, як після перегляду фільму про Голодомор і американську політику одна жінка, заплакана від побаченого, рюмсаючи перепитала: «Я все ж не зрозуміла, чому люди, в яких відбирали хліб, не звернулись до суду...».

Як і Остап, я теж люблю Америку. Там чверть століття прожила моя мама і ми з нею проїхали тисячі кілометрів фрівеями, гайвеями й експресвеями, а часом і сільськими ґрунтовими дорогами. Дописав до цього місця і спеціально порахував — це терени 23-х штатів, майже половина, як довший час писали в діаспорі, З'єднаних Держав Америки. І все одно на запитання «Чи я знаю цю країну?» відповів би — ще ні. Вивчаю її.

Римляни казали, що повторення — основа навчання. Тому в кожного своя Америка. Особливо в тих, хто там ніколи не був. Прочитавши книжку Остапа Яриша, ви побуваєте в Америці і сформуєте власний образ. Американці люблять говорити про гроші, а ви отримаєте фінансовий бонус: не треба платити 160 доларів за візу. Хоча за першої ж нагоди радив би відвідати. Смакує не всім, але байдужим не залишить.

*Вахтанг Кіпіані,
засновник проекту «Історична правда»*